

**ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ:
РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ**

Таблица 17 – Таблица попарных альтернатив по критерию «Продолжительность оборота»

Продолжительность оборота	Стратегия 1	Стратегия 2	Стратегия 3	СРГЕОМ	НОРМАЛЬ
Стратегия 1	1,000	0,200	0,111	0,281	0,058
Стратегия 2	5,000	1,000	0,200	1,000	0,207
Стратегия 3	9,000	5,000	1,000	3,557	0,735
				4,838	1,000

Таблица 18 – Таблица попарных альтернатив по критерию «Прибыль»

Прибыль	Стратегия 1	Стратегия 2	Стратегия 3	СРГЕОМ	НОРМАЛЬ
Стратегия 1	1,000	1,000	0,333	0,693	0,200
Стратегия 2	1,000	1,000	0,333	0,693	0,200
Стратегия 3	3,000	3,000	1,000	2,080	0,600
				3,467	1,000

Приоритеты синтезируются, начиная со второго уровня вниз. Локальные приоритеты перемножаются на приоритет соответствующего критерия на вышестоящем уровне и суммируются по каждому элементу. Исходя из этого, для каждой стратегии получилось определенное число, которое и определяет выбор стратегии (таблица 19):

Таблица 19 – Значение альтернатив

Стратегия 1	Стратегия 2	Стратегия 3
0,229	0,245	0,526

В данном случае более приоритетной стратегией для предприятия является №3. При выбранной стратегии достигается максимально возможный эффект.

Для более успешного функционирования сложного предприятия, необходимо разрабатывать мини стратегии. Это позволяет эффективно расставить приоритеты развития и максимизировать эффективность работы всего предприятия;

Чтобы минимизировать затраты на разработку модели, а также оптимизировать любую многокритериальную задачу (построение стратегии) необходимо использовать перспективные методологии. Примером такой методологии является построение модели при помощи нечетких множеств;

Для создания модели (мини стратегии) предпочтительно образовать аналитический аппарат, который позволит более точно смоделировать и проанализировать сложившуюся ситуацию.

СПИСОК ИСТОЧНИКОВ:

- 1 Берштейн, Л.С. Нечеткие модели принятия решения. – Таганрог: издательство ТРТУ, 2009 – 110 с.
- 2 Бочарников, В.П. Fuzzy-Технология: Математические основы, практика моделирования в экономике, - Санкт-Петербург, 2009. – 328 с.
- 3 Неформальные логики в системном анализе. Режим доступа – http://berebin.ru/exam/1/neformal_logic.htm. - Дата доступа - 03.12.12
- 4 Энергосбережение и энергетический менеджмент: учеб. пособие /А. А. Андрижиевский, В.И. Володин. - 2-е изд., испр. - Мн.: Выш. шк., 2005. - 294 с.
- 5 Экономика энергетика : учеб. пособие для вузов Г Н.Д. Роголёв, А.Г. Зубкова, И.В. Мастерова и др. ; под ред. Н.Д. Роголёва. - М. : Издательство МЭИ, 2005. - 288 с.
- 6 Основы энергосбережения: Учеб. пособие / М.В. Самойлов, В.В. Паневчик, А.Н. Ковалев - Мн.: БГЭУ, 2002. — 198 с.
- 7 Нечеткое моделирование и многокритериальная оптимизация производственных систем в условиях неопределенности: технология, экономика, экология: монография / Дилигенский Н.В., Дымова Л.Г., Севастьянов П.В. - М.: „Издательство Машиностроение – 1“, 2004. – 397 с.

РЕЗЮМЕ

У даній статті запропонована теорія нечітких множин як метод розробки стратегії та прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності. Розглянутий метод дозволить адекватно врахувати наявні види невизначеності

Ключові слова: непарні безлічі, метод, планування, енергетика, підприємства, невизначеність, системи

РЕЗЮМЕ

В данной статье предложена теория нечетких множеств как метод разработки стратегии и принятия управленческих решений в условиях неопределенности. Рассмотренный метод позволит адекватно учесть имеющиеся виды неопределенности

Ключевые слова: нечетные множества, метод, планирование, энергетика, предприятия, неопределенность, системы

SUMMARY

In this article the theory of fuzzy sets as a method of strategy development and decision-making under uncertainty. Viewed method will adequately take into account the available types of uncertainty

Keywords: odd set, method, planning, energy, enterprise, uncertainty, systems

**ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ ГАРАНТУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ПІДПРИЄМНИЦТВА РЕГІОНУ**

Волошин В. І., к.е.н., директор Регіонального філіалу Національного інституту стратегічних досліджень у м. Львові¹

Вступ. Економічна безпека підприємництва є вагомим компонентом національної безпеки та конкурентоспроможності в умовах розвитку зовнішньоекономічної діяльності регіонів країни. Захищеність економічних інтересів підприємств забезпечить стає їх функціонування та розвиток, що сприяє зростанню економіки, формуванню здорового конкурентного середовища та передумов для залучення інвестицій в економіку регіонів.

Відсутність достатньої уваги з боку органів державного управління до питань забезпечення належного рівня економічної безпеки підприємницької діяльності не дозволяє створити в регіонах України умови, необхідні для підвищення економічної ефективності функціонування підприємницького середовища, а також є одним з основних факторів, який створює загрозу функціонуванню та подальшому розвитку підприємництва та, відповідно, економіки загалом.

Незважаючи на наявність багатьох наукових публікацій присвячених питанням розвитку підприємництва та розробці заходів щодо

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

державного сприяння розвитку підприємств цього сектора економіки, неналежний рівень економічної безпеки бізнесу у нашій країні та її регіонах, чинить негативний вплив на соціально-економічний розвиток регіонів України, зумовлює необхідність наукових досліджень у напрямі пошуку механізмів зміцнення економічної безпеки підприємництва у нашій країні, зокрема на регіональному рівні ієрархії управління.

Постановка завдання. Для забезпечення зміцнення економічної безпеки підприємництва в регіонах України необхідно реалізувати заходи, спрямовані на удосконалення регуляторної політики. Відтак, метою статті є аналіз ефективності регуляторної політики регіональних органів державного управління та достатності інституційних і організаційно-економічних засад економічно безпечного підприємницького середовища та пошук дієвих механізмів удосконалення державної політики формування сприятливого економічного середовища для розвитку підприємництва в регіонах нашої держави.

Процеси формування і розвитку підприємництва в умовах становлення економіки незалежної України знайшли достатньо широке висвітлення у працях З.Варналія, Л.Воротіної, М.Долішнього, М.Козоріз, К.Ляпіної та ін. [4,6,7,11]. Становленню механізмів системи національної, у тому числі економічної безпеки країни присвячені дослідження В.Гесця, Г.Пастернак-Таранушенка, В.Мунтіяна, О.Барановського, В.Шлемка, О.Бінька, Л.Абалкіна, В.Сечагова та інших вітчизняних та зарубіжних вчених [3,8-10]. Певною мірою питання, пов'язані з економічною безпекою бізнесу розглядаються А.Козаченком, В.Понамарьовим, Г.Андрощуком, П.Крайневим, В.Шликовим [5,13]. Проте на сучасному етапі розвитку виникає необхідність розробки та удосконалення механізмів зміцнення економічної безпеки підприємництва із урахуванням регіональних особливостей, зміни акцентів на забезпечення „життєздатності” цього сектора економіки як базису регіональної конкурентоспроможності.

Основний матеріал. Загалом за результатами аналізу економічного середовища функціонування суб'єктів господарської діяльності в Україні (на мезорівні) можна зробити певні, викладені нижче, узагальнення.

Узагальнення теоретичних положень з проблем економічної безпеки дозволило охарактеризувати поняття економічної безпеки підприємництва як такого стану системи державного регулювання та рівня ділової активності, при яких дотримуються гарантії захищеності життєво важливих інтересів суб'єктів господарювання та підприємництва загалом від внутрішніх і зовнішніх загроз. Причому економічна безпека бізнесу є не статичним поняттям, а включає такі три змінні компоненти: економічна незалежність підприємств (щодо ресурсного забезпечення виробничо-господарської та фінансової діяльності, формування необхідної матеріально-технічної бази); економічна ефективність функціонування підприємств; здатність до подальшого розвитку (збільшення обсягів та ефективності фінансово-господарської діяльності, формування раціональної територіально-галузевої структури, підвищення рівня конкурентоспроможності).

Актуальність і важливість проблеми зміцнення економічної безпеки підприємництва посилюється її місцем у забезпеченні регіональної безпеки, що відображає: створення сприятливого та безпечного підприємницького середовища → забезпечення високого рівня „життєздатності” первинної ланки економіки (підприємства) → формування належного рівня економічної безпеки підприємництва → забезпечення безпеки національної економіки та її основних складників (енергетичної, фінансової, соціальної, інноваційно-технологічної, продовольчої, зовнішньоекономічної, демографічної та екологічної безпеки).

У відповідності до цього алгоритму основними принципами побудови системи економічної безпеки підприємництва є визнання безпеки підприємництва невід'ємною компонентою економічної безпеки регіону; формування нормативно-методичного забезпечення безпеки підприємництва та реалізація політики її зміцнення на всіх рівнях державного управління; протидія монополізації економіки; взаємна відповідальність бізнесу і влади щодо формування безпечного підприємницького середовища; запровадження рівних умов доступу до ресурсів; формування ресурсної бази економічного розвитку для наступних поколінь; забезпечення прозорості регуляторної політики; створення стимулів для ефективного використання суб'єктами підприємницької діяльності ресурсного потенціалу, впровадження інноваційних та ресурсоощадних технологій; посилення рівня адаптивності національної економіки до умов глобалізації та відкритості; створення сприятливих умов для перевищення граничної схильності до інвестицій над схильністю до споживання, експорту над імпортом; формування раціональної галузевої структури економіки з переважанням частки сектора малого і середнього підприємництва.

Регуляторну політику та загалом діяльність органів державного управління всіх рівнів щодо створення в Україні та її регіонах належного механізму забезпечення економічної безпеки підприємницької діяльності слід вважати недостатньою. Не зважаючи на те, що вищими органами державного управління в Україні визнається, що безпека підприємництва є компонентою системи національної безпеки України (про це згадується у Щорічних Посланнях Президента України до Верховної Ради України та Указі Президента України „Про стратегію національної безпеки України” №105/2007 від 12.02.2007 р. [1,12] та інших нормативно-правових і розпорядчих актах вищих органів державного управління, механізми зміцнення безпеки підприємництва, в тому числі, на регіональному рівні є не розробленими та науково-обґрунтованими та, тим більше, регіональні органи державного управління не здійснюють належних заходів щодо реальної апробації у практику заходів зі зміцнення економічної безпеки підприємств. Виходячи з цього, визріла гостра актуальність удосконалення регуляторної політики та розробки інституційних і організаційно-економічних заходів зі зміцнення економічної безпеки підприємництва в регіонах України та включення їх до Національної, регіональних та місцевих програм підтримки підприємництва.

Діяльність підприємств постійно знаходиться в полі зору регіональних органів державної виконавчої влади: починаючи від процедури реєстрації підприємства і до періодичного контролю за законністю його поточної діяльності. У цьому полягає взаємозв'язок та взаємообумовленість впливу регуляторної політики регіональних органів державного управління та економічної безпеки підприємництва. Нормотворчість, як один з провідних напрямів діяльності регіональних органів виконавчої влади, за змістом повинна відповідати загальному спрямуванню адміністративної і ринкових реформ; забезпечувати суб'єктів підприємницької діяльності належною кількістю узгоджених між собою правових актів, здатних впорядковувати економічні відносини між ними, а також їх стосунки з контролюючими та іншими органами; покращувати умови роботи на внутрішньому та зовнішніх щодо регіону ринках.

Практичного розв'язання вимагає проблема визначення кола функцій, виконання яких має залишитись виключною компетенцією уповноважених на це регіональних органів державної влади, а також переліку тих робіт і управлінських функцій, до виконання яких слід залучати сторонніх фахівців. Виходячи з цього, вважаємо за доцільне використання регіональними органами державного управління на практиці такої нової форми реалізації функцій управління як аутсорсинг [13,С.206-208]. До пріоритетних завдань сфери аутсорсингу слід віднести функцію контролю рішень регіональних та місцевих органів влади на предмет їх впливу на рівень економічної безпеки підприємництва, а також функцію прогнозування впливу рішень органів влади на перспективний рівень економічної безпеки бізнесу. За допомогою цього стане можливим опрацювати більш реальні пріоритети та стратегію поведінки регіональних органів державного управління у контексті зміцнення економічної безпеки підприємництва регіону; визначити терміни і можливі підходи до їх вирішення; досягнути очікуваних результатів. Ці функції мають охопити передбачення подальшого розвитку підприємництва регіону та зміцнення його економічної безпеки, в тому числі у галузевому розрізі; визначити перспективи можливого розширення економічних прав суб'єктів господарювання; меж застосування до них засобів регуляторної політики через господарсько-стимулюючу (бюджетну, грошово-кредитну, інвестиційну, податкову, митну та інші напрями економічної політики) і господарсько-організаційну функції (у вигляді методів прямого впливу та інструментів адміністративно-правового характеру: державного замовлення, ліцензування, сертифікації, квотування, стандартизації, антимонопольної політики, санкцій та ін.). Реалізація цих функцій прийатиме більш ретельному розгляду проектів нормативно-правових і ненормативних актів, дозволить краще передбачити діяльність ряду норм права і наслідків їх запровадження, забезпечить підвищення рівня науковості, обґрунтованості та, відповідно, ефективності регуляторної політики регіональних органів державного управління.

IV. Висновки. У контексті вищевказаного, а саме з метою підвищення рівня контролю за рішеннями, які приймаються регіональними та місцевими органами державного управління з точки зору недопущення їх негативного впливу на рівень економічної безпеки підприємництва, видається доцільним внесення змін до базових засад регуляторної політики (зокрема на регіональному та місцевому рівнях управління) – включення до одного з етапів регуляторної політики (підготовка проекту регуляторного акту) блоку

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

„Прогнозування впливу регуляторного акту на розвиток та економічну безпеку підприємництва”. Врахування можливого та перспективного впливу норм регуляторних актів регіональних органів державного управління ще на стадії планування дозволить значно підвищити рівень захисту підприємницького середовища від прийняття необґрунтованих та небезпечних, з точки зору впливу на економічну безпеку підприємництва регіону, рішень.

Аналіз інституційної компоненти механізму забезпечення економічної безпеки бізнесу на регіональному рівні управління виявив недоліки та потребує реалізації заходів (особливо на місцевому), які направлені на його удосконалення та значною мірою сприятимуть також удосконаленню регуляторної політики регіональних органів державного управління.

Органи державного управління повинні сприяти зниженню надлишкового адміністративного тиску (що відповідає концептуальним принципам ефективної регуляторної політики держави) шляхом створення (активізації діяльності) при керівництві органів виконавчої влади всіх рівнів міжвідомчих комісій з подолання адміністративних бар'єрів щодо ведення підприємницької діяльності, присвячених розгляду питань проведення комплексних перевірок суб'єктів підприємництва, забезпечення належного функціонування реєстраційно-дозвільної системи, удосконалення нормативно-правового державного регулювання сфери економічної безпеки підприємництва на регіональному (місцевому) рівні.

Разом з тим, позитивним та необхідним елементом інституційної інфраструктури механізму забезпечення економічної безпеки підприємництва в регіонах України є існування Координаційних рад з проблем малого (та підприємництва загалом) при міських та облдержадміністраціях під керівництвом голів державних адміністрацій. Необхідними видаються зміни до вітчизняного законодавства (чи прийняття органами місцевого самоврядування відповідних рішень) щодо підвищення статусу рішень Координаційних рад до рішень депутатських комісій органу самоврядування відповідного рівня.

Потребує свого удосконалення також нормативно-правова база, яка регламентує діяльність підприємств, формує умови та особливості підприємницького середовища регіону. Зрозуміло, що підходи до удосконалення цієї роботи слід шукати, аналізуючи світову практику нормативно-правового програмування та регламентування підприємницької діяльності. Разом з тим в умовах криміналізації суспільства та підприємницької діяльності, недобросовісної конкуренції та ненаалежного рівня розвитку інфраструктури безпеки бізнесу, необхідно видається розробка та затвердження окремої Національної (а в подальшому – регіональних та місцевих) цільової програми зміцнення економічної безпеки підприємницької діяльності в Україні. Це дозволить напрацювати та забезпечити соціальні, економічні, організаційні, фінансові, інформаційні та інші заходи забезпечення економічної безпеки підприємництва в Україні та її регіонах, удосконалення нормативно-правової бази.

З метою забезпечення повноцінної інституційної інфраструктури економічної безпеки підприємництва на регіональному рівні видається також за потрібне створення регіональних (місцевих) інформаційно-аналітичних центрів економічного захисту підприємництва. Це сприятиме формуванню баз даних інформації та розробці рекомендацій для кожного окремо взятого суб'єкта підприємницької діяльності щодо удосконалення рівня їх захисту; обґрунтуванню рішень з найбільш складних та важливих проблем у сфері економічного захисту підприємництва.

До заходів організаційно-економічної компоненти посилення економічної безпеки бізнесу слід включити: забезпечення керованого розвитку підприємництва у регіоні; формування інформаційних реєстрів підприємницького середовища регіону; здійснення планування розвитку промислових територіально-галузевих виробничих систем (кластерів) та підвищення їх конкурентоспроможності; стимулювання розвитку систем якості управління підприємствами; здійснення систематичного моніторингу показників оцінки рівня економічної безпеки підприємництва регіону; популяризація принципів економічної безпеки підприємництва у суспільстві та підприємницькому середовищі; запровадження вивчення курсів з економічної безпеки підприємництва на економічних спеціальностях вищих навчальних закладів; забезпечення громадського контролю за діяльністю державних контролюючих органів; запровадження збору та оприлюднення статистичної інформації щодо злочинів по відношенню до суб'єктів підприємницької діяльності та включення цих показників до системи критеріїв оцінки рівня економічної безпеки підприємництва регіону та формування рейтингів регіонів України за рівнем розвитку підприємництва.

Подальші наукові дослідження повинні бути спрямовані на удосконалення системи моніторингу та діагностики рівня економічної безпеки підприємництва регіону.

СПИСОК ИСТОЧНИКОВ

1. Україна. Президент. Про Стратегію національної безпеки України. – Указ: №105/2007 від 12.02.2007 р. (www.zakon.rada.gov.ua).
2. Андрощук Г.А., Крайнев П.П. Экономическая безопасность предприятия: защита коммерческой тайны: монография. – К.: ІнЮре, 2000. – 400 с.
3. Барановський О. Фінансова безпека: монографія. – Інститут економічного прогнозування. - К.: Фенікс, 1999. – 338 с.
4. Варналій З.С. Державна регуляторна політика у сфері малого підприємництва / З.С. Варналій, І.С. Кузнєцова. — К.: Ін-т екон. прогнозування, 2002. — 104 с.
5. Козаченко А.В., Пономарев В.П., Ляшенко А.Н. Экономическая безопасность предприятия: сущность и механизм обеспечения.
6. Ляпіна К., Ляпін Д. Опитування бізнес-асоціацій: „Бізнес клімат в Україні: сучасний стан та перспективи” / Матеріали „круглого столу” „Пріоритети розвитку бізнесу та програми політичних партій”. – Донецьк-Луганськ: Інститут конкурентного суспільства, 2006. – 19 с.
7. Малий бізнес та підприємництво в ринкових умовах господарювання: Навч. посібник / під ред. Воротиної Л.І. – К.: Видавництво Європейського університету, 2001. – 256 с.
8. Моделювання економічної безпеки: держава, регіон, підприємство / за ред. Гесця В.М.: Монографія. – Х.: ВД „ІНЖЕК”, 2006. – 240 с.
9. Мунтян В.І. Економічна безпека України. – К.: Вид-во КВІЦ, 1999. – 464 с.
10. Пастернак-Таранушенко Г. Економічна безпека держави. Статистику процесу забезпечення / за ред. професора Б.Кравченка. – К. – Кондор, 2002. – 302 с.
11. Підприємництво в Україні: проблеми становлення і розвитку / М.І.Долішній, М.А.Козоріз, В.П.Мікловда, А.С.Даниленко. – Ужгород: Карпати, 1997. – 363с.
12. Про внутрішнє і зовнішнє становище України у 2006 році. Експертна доповідь. – К.: ПП „Інтертехнологія” ТОВ, 2007. – 257 с.
13. Проблеми та перспективи розвитку підприємництва в Україні: матеріали III міжнар. наук.-практ. конф. (15-17 травня 2007, м. Ялта) / Відп. ред. А.А. Мазаракі. – К.: КНТЕУ, 2007. – 303 с.

РЕЗЮМЕ

Проаналізовано ефективність регуляторної політики у контексті впливу на забезпечення економічної безпеки підприємництва регіону; запропоновано заходи для регіональних органів державного управління, реалізація яких сприятиме зміцненню економічної безпеки бізнесу.

Ключові слова: підприємництво, економічна безпека, економічна безпека підприємництва.

РЕЗЮМЕ

Проанализирована эффективность регуляторной политики в контексте влияния на обеспечение экономической безопасности предпринимательства региона; предложены мероприятия для региональных органов государственного управления, реализация которых будет способствовать укреплению экономической безопасности бизнеса.

Ключевые слова: предпринимательство, экономическая безопасность, экономическая безопасность предпринимательства.

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

SUMMARY

Efficiency of regulator policy is analysed in the context of influence on providing of economic security of enterprise of region; measures are offered for the regional organs of state administration, realization of which will be instrumental in strengthening of economic security of business.

Keywords: enterprise, economic security, economic security of enterprise.

МЕХАНИЗМЫ РЕГУЛИРОВАНИЯ РАЗВИТИЯ РЕКРЕАЦИОННЫХ РЕСУРСОВ УКРАИНЫ В УСЛОВИЯХ ИНТЕГРАЦИИ

Воробьева В.В., аспирант, Донецкий национальный университет¹

Постановка проблемы. Современное развитие Украины характеризуется переходом к более эффективным методам управления рекреационными ресурсами. Среди методов управления рекреацией особое место занимает регулирование развития рекреационного сектора экономики Украины. Именно внедрение передовых механизмов регулирования и управления развитием рекреационных ресурсов может привести положительные изменения в данной сфере. Поэтому можно говорить об актуальности темы исследования, которая посвящена рассмотрению современного состояния рекреационного сектора и определению механизмов регулирования развития рекреационных ресурсов.

Анализ последних исследований и публикаций. Анализ места, роли и особого значения рекреационной составляющей для комплексного развития экономики, а также вопросов, связанных с определением механизмов регулирования развития рекреационных ресурсов страны, посвящены работы А. Аллавердяна, М. Амирханова, С. Берлина, Г. Бирмана, Л.Дж. Гитмана, И. Дегтяревой, А. Дружинина, Д. Исмаева, А. Кабанова, М. Кобяка, Ф. Котлера, А. Макарова, А. Резванова, В. Симанкова, С. Слободчукова, В. Суворовой, В. Фоминой и др. Среди украинских ученых занимающихся данной проблемой можно выделить А.И. Амошу [1], А.Г. Бобковой, П.В. Гудзь [2], Г.В. Казачковскую [3], Л.А. Кобанец [4, 5], В.К. Мамутова [1], В.И. Мацола [6], Н.В. Страчкова, С.К. Харичкова, В.В. Шмагина [7] и др.

Целью статьи является исследование состояния рекреационной составляющей Украины, определение и уточнения механизмов регулирования развития рекреационного сектора экономики Украины.

Изложение основного материала исследования. Под рекреацией понимают воспроизводство физических и духовных сил человека, затраченных в процессе труда. Своей деятельностью она ускоряет развитие хозяйства определенной территории, расширяет сферу приложения труда, существенно влияет на структуру баланса денежных доходов и расходов населения, активизирует приток иностранной валюты.

В современных условиях рекреационная сфера объединяет ряд суботраслей, удовлетворяющих спрос на разнообразные виды лечения, активный отдых, развлечения. Первичным звеном рекреационного комплекса являются действующие заведения, санатории и пансионаты с лечением; дома и пансионаты отдыха; санатории-профилактории, базы отдыха; туристские заведения.

Наибольшей территориальной концентрацией рекреационного сектора экономики Украины славятся Крым, Карпатский регион и приморские территории Одесской, Николаевской, Донецкой областей. В 2010-2011 гг. наибольшее количество учреждений рекреационного комплекса находится в АР Крым (18%), Одесской (14%), Донецкой (11%), Херсонской (8%), Запорожской (7%) и Николаевской (7%) областях [8].

Рекреационные ресурсы Украины чрезвычайно богаты и разнообразны. Основные рекреационные ресурсы Украины это Моршин, Трускавец, Миргород, Хмельник, Белая Церковь, Немиров, Черче и другие. Также на территории Украины имеется большое количество архитектурно-исторических памятников, представляющих интерес для отдыхающих и туристов. Наша страна располагает и богатыми рекреационно-туристическими ресурсами. Основные туристические районы – это Крым, побережье Черного и Азовского морей, Прикарпатье, Закарпатье, а также древнейшие города и центры национальной культуры - Киев, Львов, Чернигов, Полтава, Каменец-Подольский.

Не смотря на большое количество различных рекреационных ресурсов с 2003 происходит уменьшение количества санаторно-курортных и оздоровительных заведений, среди них наибольший удельный вес занимают базы и другие заведения отдыха (снижение за период с 2003 по 2011 гг. произошло на 89 ед. или в 0,957 раза), наименьший – лечебные пансионаты (на 4 ед.) [8]. Следует отметить тот факт, что в последние три года наблюдается незначительная тенденция по увеличению количества лечебных пансионатов, баз и других заведений отдыха, однако показатель смертности остается на достаточно высоком уровне.

Количество оздоровленных в период с начала 2008 г. – стало существенно снижаться. Это можно объяснить недостаточными финансовыми средствами у населения. Так за период с 2003 по 2011 гг. количество оздоровленных уменьшилось на 234 тыс. чел. или в 0,926 раза, а с 2008 по 2011 гг. – на 650 тыс. чел. [8].

Одной из проблем, сдерживающих развитие рекреационного сектора является недостаток финансовых ресурсов для модернизации существующей санаторно-курортной базы, что не позволяет им стать конкурентоспособными на рынке. Решение данной проблемы зависит от привлечения инвестиций.

В основной капитал учреждений здравоохранения и предоставления социальной помощи, а также предоставления коммунальных и индивидуальных услуг, деятельности в сфере культуры и спорта приходится не достаточно высокая доля инвестиций. Так инвестирование в здравоохранение и предоставление социальной помощи за анализируемый период возросло на 0,3 пункта в 2010 г. по сравнению с 2009 г. и уменьшилось на 0,2 пункта в 2011 г. по сравнению с 2010 г. Инвестиции в учреждения по предоставлению коммунальных и индивидуальных услуг, а также деятельности в сфере культуры и спорта, за период с 2009 по 2011 гг. возросли на 5692,9 млн.грн. [9], что может говорить о инвестиционной привлекательности данного вида деятельности. В структуре учреждений, занимающихся деятельностью по предоставлению коммунальных и индивидуальных услуг, деятельностью в сфере культуры и спорта, наибольший удельный вес занимают учреждения, работающие в сфере культуры и спорта, отдыха и развлечений (из общего числа инвестиций в основной капитал предприятий Украины доля инвестиций в данные учреждения за анализируемый период увеличилась с 2,4% до 2,8% (с 3642,4 млн.грн. до 6803,3 млн.грн.).

Что касается иностранных инвестиций, то их размер за период с 2009 по 2012 гг. как по учреждениям, предоставляющим услуги в области здравоохранения и социальной помощи, так и по учреждениям, занимающимся предоставлением коммунальных и индивидуальных услуг, деятельности в сфере культуры и спорта, увеличился на 10,9 млн. долл. США (или на 8,11%) и на 153,5 млн. долл. США (или на 25,26%) соответственно [9].

Таким образом, существует необходимость внедрения инвестиционных механизмов развития рекреаций, которые позволят повысить приток инвестиций в отрасль и, тем самым, будут способствовать ее развитию.

Рекреационная деятельность требует инвестиций в рекреационную сферу на качественно новом, инновационном уровне, поэтому можно говорить о необходимости внедрения инновационно-инвестиционных механизмов развития рекреационного сектора экономики Украины.

В качестве инновационной деятельности в рекреационном комплексе необходимы инновации, которые будут не только удовлетворять рекреационным потребностям населения, но и будут способствовать решению проблем освоения природных ресурсов и сохранения их качества, сохранения нетронутых уникальных природных ресурсов и других проблем.